

Rådet för funktionshinderfrågor i Älvsjö

Synpunkter på

Riktlinjer för handläggning och dokumentation av ärenden gällande barn och unga inom individ och familjeomsorgen

Generellt är riktlinjerna starkt inriktade på att förstärka och utveckla socialtjänstens arbete med två aktuella grupper: barn och unga som lever i en hederskultur och unga lagöverträdare. Här är riktlinjerna mycket utförliga.

Men vi saknar riktlinjer när det gäller en grupp som på olika sätt har helt annorlunda förutsättningar än andra barn och unga. Det är barn och unga med funktionsnedsättning (fn). Dessa barn och unga är dessutom enligt olika undersökningar mer utsatta för risker, bl a för våld än andra barn/unga. Med något undantag tar riktlinjerna inte alls upp ärenden som gäller barn och unga med fn och hur arbetet med dessa ärenden ska kunna förbättras. Det är en stor brist i riktlinjerna.

Nedan har vi preciserat ett antal särskilt viktiga avsnitt i riktlinjerna som behöver utvecklas utifrån perspektivet barn/unga med fn:

s. 11. Utredningskontakter med barn.

Kommunikativa svårigheter vid fn hos barn måste uppmärksammas i riktlinjerna och hur dessa svårigheter ska åtgärdas.

s. 12. Barnets rättsliga ställning.

Riktlinjerna måste innehålla avsnitt som beskriver insatser för att stärka barn/unga med fn som juridisk part. Barnet/den unge har rätt till delaktighet, något som ofta kräver särskilda insatser för att realiseras.

s. 14. Barn/unga som riskerar att fara illa.

Riktlinjerna måste beskriva hur utredare ska hantera de speciella förutsättningarna, te x i form av lojalitetskonflikter, hos barn och unga med fn som vårdas av närstående.

s. 16. Bristande skolgång.

Skolproblem är mycket vanliga särskilt för barn och unga med autism och neuropsykiatriska fn och måste belysas i riktlinjerna. Åtgärder för att skapa rätt stöd i skolan är ett viktigt fokus för insatser för barn/unga med fn.

s. 24. Klargörande samtal med unga under förhandsbedömning.

Riktlinjerna bör beskriva hur klargörande samtal kan ges bästa förutsättningar, eftersom de bl a förutsätter kunskap om den specifika fn hos barnet/den unge.

s.36. Samtal med barn vid misstanke om brott.

Se p. 1. En viktig förutsättning för samtal med barn med språksvårigheter är att skapa rätt förutsättningar för samtal. Här måste riktlinjerna precisera hur det ska säkerställas.

s. 29. Triangel

Triangeln är en modell för att utvärdera utredningens resultat när det gäller resurser hos barn/ung, miljö och föräldrar. I bedömningen av föräldrarnas resurser bör i riktlinjerna för triangeln ingå en bedömning av föräldrarnas insikter och förhållningssätt när det gäller barnets/den unges fn.

s.32. Dokumentation av utredning.

Riktlinjerna bör beskriva hur det säkerställs att allt utredningsmaterial är tillgängligt.

s. 34. Konsultation.

Riktlinjerna bör beskriva eventuella behov av särskild expertis som krävs för att göra en tillräckligt kompetent bedömning.

För att socialtjänstens utredningar och insatser för barn och unga med funktionsnedsättning ska bli framgångsrika krävs enligt vår åsikt att åtminstone två förutsättningar är uppfyllda:
god kunskap om funktionsnedsättningen hos det barn/den unge som ärendet rör
och god förmåga att kommunicera utifrån funktionsnedsättningen hos barnet/den unge.